

Рейтинговий звіт CFRI 005-007 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання:	облігації відсоткові іменні, незабезпечені
Обсяг випуску:	серії «I» – 50 000 000 грн.; серії «J» – 50 000 000 грн. на загальну суму: 100 000 000 грн.; серії «K» – 100 000 000 грн. серії «L» – 25 000 000 грн. серії «M» – 50 000 000 грн. серії «N» – 50 000 000 грн. серії «O» – 50 000 000 грн. серії «P» – 50 000 000 грн. серії «Q» – 50 000 000 грн. серії «R» – 50 000 000 грн.
Відсоткова ставка:	для серій «I» та «J» – 15,5% річних; серії «K» – 15,5%; серії «L» та «M» – 15,5%, серій «N», «O» та «P» – 18% річних; серії «Q» – та «R» – 15,5% річних
Термін розміщення:	серій «I», «J» – з 07.10.2016 р. по 28.09.2017 р. (включно); серії «K» - з 10.10.2018 р. по 09.12.2018 р. (включно) серед обмеженого кола осіб серії «L» – з 17.07.2019 р. до 30.04.2020 р. (включно) серії «M» – з 17.07.2019 р. до 01.06.2020 р. (включно) серії «N» – з 17.08.2020 р. по 08.10.2020 р. (включно) серії «O» – з 17.08.2020 р. по 12.10.2020 р. (включно) серії «P» – з 17.08.2020 р. по 15.10.2020 р. (включно) серії «Q» – з 01.12.2020 р. по 20.01.2021 р. (включно) серії «R» – з 01.02.2021 р. по 31.03.2021 р. (включно)
Термін обігу:	з наступного дня після реєстрації НКЦПФР звіту про результати розміщення облігацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій і закінчується: для серій «I», «J» – 30.09.2021 р. для серії «K» – 03.10.2023 р. для серії «L» – 09.07.2024 р. для серії «M» – 09.07.2024 р. для серій «N», «O» та «P» – 10.08.2025 р. для серії «Q» – 24.11.2025 р. для серії «R» – 25.01.2026 р.
Термін погашення:	серій «I», «J» – з 01.10.2021 р. по 01.11.2021 р. серії «K» – з 04.10.2023 р. по 04.11.2023 р. серії «L» – з 10.07.2024 р. по 10.08.2024 р. серії «M» – з 10.07.2024 р. по 10.08.2024 р. серії «N», «O» та «P» – з 11.08.2025 р. по 11.09.2025 р. серії «Q» – з 25.11.2025 р. по 25.12.2025 р. серії «R» – з 26.01.2026 р. по 26.02.2026 р.
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення кредитного рейтингу:	серій «I» та «J» – 30.09.2016 р. серії «K» – 01.11.2018 р. серій «L» та «M» – 08.08.2019 р. серій «N», «O» та «P» – 10.09.2020 р. серій «Q» та «R» – 26.11.2020 р.
Дата оновлення кредитного рейтингу	16.09.2021 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA+
Прогноз рейтингу:	стабільний

Для проведення процедури оновлення кредитних рейтингів агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало повну фінансову звітність ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» за I півріччя 2021 року, а також внутрішню інформацію, надану ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» у ході рейтингового процесу. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень». Дані балансу, звіту про фінансові результати, іншої регулярної фінансової звітності, що подаються компанією до державних органів, а також окремі дані консолідованої фінансової звітності компанії, складеної за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, наведено у додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного кредитного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов. Знаки «+» та «-» позначають проміжну категорію рейтингу відносно основних категорій. Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «I» та «J»

Дата	30.09.2016 р.	30.03.2017 р.	01.09.2017 р.	29.03.2018 р.	25.09.2018 р.	28.03.2019 р.
Рівень рейтингу:	uaA	uaA	uaA	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	позитивний	позитивний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Дата	08.08.2019	26.03.2020	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	позитивний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «K»

Дата	01.11.2018 р.	28.03.2019 р.	08.08.2019	26.03.2020	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «L»

Дата	08.08.2019	26.03.2020	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «М»

Дата	08.08.2019	26.03.2020	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «N»

Дата	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «O»

Дата	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «P»

Дата	10.09.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «Q»

Дата	26.11.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу випуску облігацій серії «R»

Дата	26.11.2020	16.03.2021	16.09.2021
Рівень рейтингу:	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження

Обмеження

Рейтинг боргових зобов'язань ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» ґрунтується на інформації, що надана компанією, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Показники, наведені у звіті, розраховані відповідно до даних, складених ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» за національними стандартами фінансової звітності.

Рівень кредитного рейтингу боргових зобов'язань ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» підтримується:

- успішним тривалим досвідом діяльності з надання послуг у сфері роздрібного споживчого кредитування;
- вдалою стратегією розвитку із залученням до співпраці банківських установ та інших компаній, що дозволяє залучати клієнтів у більшості регіонів України, а також досвідом управління ризиками;
- довгостроковими комплексними партнерськими відносинами з основними кредиторами з числа банківських установ;
- запровадженою системою управління ризиками та прийнятним рівнем резервування;
- інформаційною відкритістю та прозорістю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу боргових зобов'язань ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» обмежується:

- ризиками діяльності у сегменті надання незабезпечених споживчих кредитів фізичним особам, що може негативно впливати на платоспроможність;
- незбалансованістю активів та пасивів за строками до погашення та зниженням показників ліквідності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок та економіку країни, невисокою діловою активністю в окремих секторах економіки та очікуваним подальшим зниженням темпів росту реальних доходів населення, що може призвести до погіршення показників діяльності компанії.

Основні фінансові показники

Показник	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021
Активи, тис. грн.	803 866,0	746 936,0	854 040,0	912 696,0	1 014 627,0	1 011 410,0	1 050 937,0
Власний капітал, тис. грн.	154 617,0	158 385,0	169 907,0	177 642,0	183 522,0	183 864,0	215 298,0
Статутний капітал, тис. грн.	145 000,0	145 000,0	145 000,0	145 000,0	145 000,0	145 000,0	175 000,0
Сума кредитів, наданих позичальникам, скоригована на суму резервів для відшкодування можливих втрат за заборгованістю позичальників, тис. грн.	688 216,0	636 086,0	692 650,0	764 419,0	914 706,0	924 370,0	967 688,0
Питома вага кредитів, заборгованість за якими віднесено до нестандартної, у сукупному обсязі заборгованості позичальників, %	11,6%	18,2%	17,5%	18,0%	15,8%	15,0%	12,9%
Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля, %	15,8%	23,8%	23,0%	22,0%	18,4%	22,1%	20,0%
Нарахований, але не отриманий дохід за кредитами, наданими позичальникам, тис. грн.	61 022,0	71 813,0	94 892,0	113 362,0	61 772,0	79 854,0	68 652,0
Заборгованість за кредитами та позиками (включаючи нараховані відсотки), тис. грн.	599 902,0	535 689,0	618 390,0	659 292,0	755 638,0	764 769,0	768 482,0
у тому числі за розміщеними цінними паперами, тис. грн.	258 828,0	300 000,0	306 429,0	375 000,0	469 018,0	524 865,0	524 865,0
Високоліквідні активи (грошові кошти), тис. грн.	4 950,0	5 148,0	5 395,0	7 530,0	18 901,0	2 585,0	3 871,0
Чистий прибуток, тис. грн.	50 755,0	21 450,0	14 631,0	7 735,0	13 880,0	342,0	1 776,0
Рентабельність активів (ROA), %	6,3%	2,9%	1,7%	0,8%	1,4%	-	-
Рентабельність капіталу (ROE), %	32,8%	13,5%	8,6%	4,4%	7,6%	-	-

Резюме

Об'єктом рейтингової оцінки є боргові зобов'язання Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» (далі – ФК «ЦФР», Товариство, Емітент), яке працює на ринку споживчого кредитування понад 13 років, має багаторічну позитивну історію діяльності на фінансовому ринку України та володіє досвідом управління ризиками, притаманними окремим сегментам цього ринку.

ФК «ЦФР» входить до складу групи компаній, управління діяльністю яких здійснюється з боку Групи «ТАС». У березні 2017 року Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем Національного банку України було прийнято рішення щодо визнання Банківської групи «ТАС» та погодження АТ «ТАСКОМБАНК» відповідальною особою цієї банківської групи. Станом на дату підготовки цього звіту до складу Банківської Групи «ТАС» входило 18 установ, що здійснюють свою діяльність у фінансовій сфері (в тому числі ФК «ЦФР»).

У I півріччі 2021 року було збільшено обсяг статутного капіталу Товариства зі 145 млн. грн. до 175 млн. грн. також мали місце зміни у структурі власності. Станом на дату складання цього звіту учасниками Товариства є:

- ТОВ «Центр фінансових рішень» – володіє часткою 99,9998857% (99,999862% станом на 31.12.2020 р.);
- Т.А.С. ОВЕРСІАС ІНВЕСТМЕНТС ЛІМІТЕД (Республіка Кіпр) – володіє часткою 0,0001143% (0,000138% станом на 31.12.2020 р.).

На підставі безстрокової державної ліцензії, Емітент надає кредити за посередництвом роздрібною мережі точок реалізації послуг під торговою маркою «КредитМаркет»™, а також мережі банків-партнерів. Діяльність Емітента охоплює всю територію України, окрім частини територій Донецької та Луганської областей, а також території Криму. Основним клієнтським сегментом компанії є фізичні особи. Сума кредиту, що видається, залежить від конкретних потреб і платоспроможності клієнта та розраховується за допомогою спеціальної програми. Частина користувачів кредитних програм Емітента, які сумлінно виконували свої зобов'язання перед Емітентом за надані ним послуги, звертаються за новими кредитами та стають учасниками різних програм лояльності, що пропонуються ФК «ЦФР». За інформацією компанії, їй вдається успішно проводити позасудове врегулювання більшості існуючих та потенційних спорів із контрагентами та партнерами.

Емітент за масштабами своєї діяльності перебуває у числі найбільших учасників відповідного сегменту ринку, надаючи переважно споживчі офлайн кредити громадянам. Компанія вживає заходів щодо покращення надання послуг населенню та розширення клієнтської бази. Загальна кількість наданих нових кредитів протягом 2015-2018 рр. зростала. За результатами 2019 року динаміка надання нових кредитів уповільнилась, кількість кредитів, за якими існує заборгованість також дещо скоротилась, але обсяг виданих нових кредитів та сукупна сума заборгованості за кредитами продовжили зростати. У 2020 році внаслідок негативного впливу пандемії COVID-19 на економіку,

фінансовий ринок та динаміку реальних доходів населення, ринкова ситуація погіршилась. Кількість наданих Емітентом нових кредитів протягом 2020 року скоротилась на 18,2% до відповідного показника 2019 року, але сукупний обсяг наданих нових кредитів продовжив зростати. Мало місце також зменшення кількості чинних договорів із позичальниками, порівняно із початком року, у тому числі в результаті продажу частини кредитного портфеля. У I півріччі 2021 року було надано 37,6 тис. кредитів – на 25% менше, ніж у I півріччі 2020 року, а сукупний обсяг наданих нових кредитів скоротився на 9,5% до відповідного періоду попереднього року.

Динаміка власного капіталу компанії у 2016 та 2017 роках відповідала темпам росту обсягу клієнтського кредитного портфеля, що обмежувало чутливість компанії до кредитного ризику. Протягом 2018-2020 років власний капітал зростав за рахунок збільшення обсягу нерозподіленого прибутку, але, зважаючи на подальше зростання обсягу кредитного портфеля, рівень забезпечення діяльності емітента власним капіталом поступово знижувався. Станом на 31.12.2020 р. співвідношення власного капіталу до обсягу кредитів, наданих позичальникам (скоригованого на суму резервів для відшкодування можливих втрат за заборгованістю позичальників) становило 20,1% (23,2% станом на початок 2020 року та 24,5% станом на початок 2019 року). У I півріччі 2021 року, враховуючи збільшення статутного капіталу (зі 145 млн. грн. до 175 млн. грн.) та прибуткову діяльність, рівень капіталізації фінансової установи покращився – співвідношення власного капіталу до обсягу кредитів, наданих позичальникам (скоригованого на суму резервів для відшкодування можливих втрат за заборгованістю позичальників) становило 22,25% станом на 30.06.2021 р. Структура власного капіталу ФК ЦФР добра – станом на 30.06.2021 р. він сформований за рахунок статутного капіталу (81,3%), нерозподіленого прибутку (17,6) та резервного капіталу (1,1%).

Якість ресурсної бази ФК «ЦФР» незмінно підтримується відсутністю валютної складової у зобов'язаннях, що знижує залежність компанії від валютно-курсової політики в країні. Рівень боргового навантаження, як і в попередніх періодах, суттєвий. Отримані позикові кошти вчасно погашаються разом із нарахованими відсотками завдяки успішному розвитку основного бізнесу, який забезпечує ФК «ЦФР» постійні надходження платежів за споживчими кредитами, що видаються фізичним особам. Станом на 30.06.2021 р. зобов'язання ФК «ЦФР» були представлені заборгованістю за кредитами одного банку на загальну суму 243,6 млн. грн. (без урахування нарахованих відсотків), а також коштами, що надійшли від розміщення дев'яти випусків власних облігацій (облігації серій «I» та «J», серії «K», серії «L», серії «M», серії «N», серії «O», серії «P», серії «Q» та серії «R»), на які припадало 68,3% боргових зобов'язань компанії. Усі позикові кошти залучаються з метою надання кредитів в межах ліцензії. За результатами I півріччя 2021 року питома вага короткострокового боргу зменшилась та перебувала на помірному рівні – 38,8% загального обсягу боргових зобов'язань ФК «ЦФР» (заборгованість за кредитами банків та розміщеними облігаціями власного випуску).

Основна діяльність ФК «ЦФР» зосереджена на споживчому роздрібному кредитуванні. Концентрація кредитного портфеля за окремими позичальниками відсутня, чутливість компанії до кредитного ризику помірна. Разом з тим, на думку рейтингового агентства, у 2020 та поточному роках суттєво посилюються ризики погіршення фінансового стану та платіжної дисципліни окремих позичальників ФК «ЦФР» унаслідок карантинних заходів, які запровадила влада з метою обмеження розповсюдження коронавірусного

захворювання COVID-19. Протягом 2017-2020 років компанія щорічно здійснювала продаж частини кредитного портфеля з метою стримування темпів зростання нестандартної кредиторської заборгованості, питома вага якої станом на кінець періоду коливалась у межах 17,5-18%. У I півріччі 2021 року емітент також здійснив продаж частини кредитного портфеля, внаслідок чого питома вага нестандартної кредиторської заборгованості зменшилась до 12,9% станом на 30.06.2021 р. За даними компанії станом на 30.06.2021 р. кредити, заборгованість за якими віднесено до безнадійної, у структурі клієнтського кредитного портфеля були відсутні.

Емітент має можливість зниження ризиків потенційних втрат у разі невиконання позичальниками умов відповідних договорів. З метою нівелювання кредитних ризиків Емітент постійно, з огляду на чинну нормативно-правову базу та згідно з власно розробленими критеріями оцінки фінансового стану позичальників (визначені внутрішніми нормативними документами ФК «ЦФР»), проводить розрахунок та формування резервів. Станом на 30.06.2021 р. рівень покриття резервами нестандартної заборгованості становив 155,2%, усього клієнтського кредитного портфеля – 20% (на початок 2021 року – 116,4% та 18,4% відповідно).

Чинником, що впливає на рівень ліквідності Емітента, є співвідношення строків погашення клієнтами-позичальниками кредитних зобов'язань на користь ФК «ЦФР» та строків погашення нею власних зобов'язань. Станом на 30.06.2021 р. активи та пасиви були не збалансовані за строками до погашення, оскільки обсяг власного короткострокового боргу Емітента (зобов'язання ФК «Центр Фінансових Рішень» за кредитами банків та облігаціями власного випуску, терміном погашення менше одного року) перевищував обсяг платежів на користь компанії за наданими нею споживчими кредитами, які планується отримати в короткостроковій перспективі. Ризик ліквідності може посилитись у разі погіршення фінансового стану клієнтів та нестабільності грошових надходжень від позичальників.

Доходи та витрати емітента впродовж усього строку його діяльності збільшувались пропорційно масштабам надання споживчих кредитів та, відповідно, залучення джерел формування ресурсної бази. В 2016-2020 рр. фінансовий результат компанії був позитивним, що було зумовлено сталим зростанням доходів від нарахованих процентів за наданими кредитами в умовах контрольованих адміністративних витрат. За результатами I півріччя 2021 року темпи росту процентного доходу від надання кредитів фізичним особам були невисокими – сума нарахованих відсотків та комісійних доходів за користування наданими кредитами зросла на 2,9% до відповідного показника у I півріччі 2020 року, тоді як видатки на формування резервів збільшились на 83,4%. При цьому внаслідок зменшення витрат, віднесених до собівартості, компанія отримала в аналізованому періоді чистий прибуток обсягом 1,8 млн. грн.

Станом на 30.06.2021 р. в обігу перебували облігації дев'яти випусків на загальну суму 524,71 млн. грн.: серій «I» та «J» (номінальна вартість випуску 100,0 млн. грн., облігацій в обігу на 100 млн. грн.), серії «K» (номінальна вартість випуску 100,0 млн. грн., облігацій в обігу на 100 млн. грн.), серії «L» (номінальна вартість випуску 25,0 млн. грн., облігацій в обігу на 25,0 млн. грн.) серії «M» (номінальна вартість випуску 50,0 млн. грн., облігацій в обігу на 50,0 млн. грн.), серії «N» (номінальна вартість випуску 50,0 млн. грн., облігацій в обігу на 50,0 млн. грн.), серії «O» (номінальна вартість випуску 50,0 млн. грн., облігацій в обігу на 50,0 млн. грн.), серії «P» (номінальна вартість випуску 50,0 млн. грн., облігацій

в обігу на 50,0 млн. грн.), серії «Q» (номінальна вартість випуску 50,0 млн. грн., облігацій в обігу на 49,71 млн. грн.) та серії «R» (номінальна вартість випуску 50,0 млн. грн., облігацій в обігу на 50,0 млн. грн.). Загальний обсяг облігацій товариства, що перебували в обігу станом на 30.06.2021 р., не перевищував трикратного розміру його власного капіталу.

Упродовж усього строку обігу облігацій зазначених випусків, що минув, Емітент здійснював сплату відсотків за всіма відповідними відсотковими періодами вчасно та у повному обсязі, відповідно до умов, що викладені в проспектах емісій. Слід зазначити, що фактично щоквартально за облігаціями кожної з вказаних серій, відповідно до проспектів емісій, передбачена можливість пред'явлення облігацій їх власниками Емітенту до дострокового погашення. Враховуючи розмір відсоткових ставок за борговими цінними паперами Емітента, зазначене відповідає ринковим умовам обігу облігацій, проте створює додатковий ризик для основної діяльності ФК «ЦФР».

Оцінка подальшого розвитку Емітента та його вразливості до окремих видів ризиків

ФК «ЦФР» здійснює системні кроки, спрямовані на зниження уразливості до індивідуальних ризиків, включаючи кредитний, ліквідності та операційний. Внутрішніми нормативними документами регламентовані повноваження та обов'язки відповідальних осіб (або органів), що знижує вплив внутрішніх чинників операційного ризику. Разом з тим, операційне середовище (у тому числі регуляторна база) на фінансовому ринку залишається складним, що може наражати Емітента на певні ризики у процесі взаємодії з основними контрагентами та контролюючими органами.

Валютою кредитування впродовж аналізованого періоду є виключно гривня. Відповідно, чутливість доходів від основної діяльності до впливу коливань валютного курсу відсутня. Портфель споживчих кредитів, наданих клієнтам, значно диверсифікований за окремими позичальниками, що суттєво знижує залежність платоспроможності Емітента від діяльності та/або платіжної дисципліни окремих клієнтів.

Кредитний ризик певним чином збалансовується достатнім покриттям нестандартної заборгованості сформованими резервами для відшкодування можливих втрат від активних операцій. Рівень капіталізації фінансової установи знизився, проте залишається помірним, що частково пом'якшує чутливість Емітента до кредитного ризику.

За результатами I півріччя 2021 року ризик ліквідності для ФК «ЦФР» залишався суттєвим, оскільки частина власних боргових зобов'язань компанії перейшла до категорії короткострокового боргу. Крім того, мало місце зниження питомої ваги високоліквідних активів у валюті балансу Емітента. У подальшому на динаміку ліквідності Емітента можуть впливати:

- ризики нестабільності грошових надходжень від позичальників через погіршення їх платоспроможності;
- посилення дисбалансу у структурі фінансових активів і пасивів за строками до погашення;

- нестабільна питома вага високоліквідних активів у валюті балансу;
- погіршення ситуації в економіці країни (спільний чинник для фінансового сектору), що може надалі негативно впливати на фінансовий стан клієнтів Емітента, а відтак також негативно впливати на якість і стабільність ресурсної бази та активів ФК «ЦФР», що, у свою чергу, здатне спричинити зростання незабезпечених розривів ліквідності Емітента.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг випусків іменних відсоткових облігацій серій «I» та «J», серії «K», серії «L», серії «M», серії «N», серії «O», серії «P», серії «Q» та серії «R» Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень» підтверджено на рівні «uaA+», прогноз рейтингів «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М.Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О.К. Самойлова

Додатки

Дані балансу ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень», тис. грн.

Показник	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021
АКТИВИ							
Необоротні							
Нематеріальні активи	2 055	1 658	2 500	2 228	1 869	1 682	1 508
Незавершені капітальні інвестиції	710	1 060	0	0	0	89	89
Основні засоби	126	141	1 179	6 395	12 987	12 042	10 582
Довгострокові фінансові інвестиції	0	0	0	0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	523 906	494 532	558 876	601 883	734 745	761 247	796 532
Інші необоротні активи	0	0	0	0	0	0	0
Всього необоротних активів	526 797	497 391	562 555	610 506	749 601	775 060	808 711
Оборотні							
Запаси	10	10	9	30	56	84	86
Дебіторська заборгованість за послуги	211 037	181 744	221 861	260 739	231 484	219 863	220 788
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
з бюджетом	186	18	36	19	12	0	17
за виданими авансами	0	0	0	0	0	0	0
з нарахованих доходів	14 457	15 288	7 667	12 869	10 250	10 426	14 458
із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	9 875	10 783	19 963	6 889	4 323	3 392	3 006
Поточні фінансові інвестиції	36 554	36 554	36 554	14 114	0	0	0
Грошові кошти та їх еквіваленти:	4 950	5 148	5 395	7 530	18 901	2 585	3 871
Витрати майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0	0
Всього оборотних активів	277 069	249 545	291 485	302 190	265 026	236 350	242 226
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0
Всього активів	803 866	746 936	854 040	912 696	1 014 627	1 011 410	1 050 937

Додаток до рейтингового звіту №1 (продовження)

Дані балансу ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень», тис. грн. (продовження)

Показник	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021
ПАСИВИ							
Власний капітал							
Статутний капітал	145 000	145 000	145 000	145 000	145 000	145 000	175 000
Капітал у дооцінках	0	0	0	0	0	0	0
Додатковий капітал	0	0	0	0	0	0	0
Резервний капітал	186	1 038	2 483	2 483	2 483	2 483	2 483
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	9 431	12 347	22 424	30 159	36 039	36 381	37 815
Неоплачений капітал	0	0	0	0	0	0	0
Вилучений капітал	0	0	0	0	0	0	0
Всього власний капітал	154 617	158 385	169 907	177 642	183 522	183 864	215 298
Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0
Довгострокові кредити банків	86 965	126 550	206 500	225 520	47 620	45 833	49 999
Інші довгострокові зобов'язання	258 828	250 000	281 281	277 455	375 437	430 083	428 734
Забезпечення виплат персоналу	0	0	0	0	0	0	0
Цільове фінансування	0	0	0	0	0	0	0
Всього довгострокові зобов'язання і забезпечення	345 793	376 550	487 781	502 975	423 057	475 916	478 733
Поточні зобов'язання і забезпечення							
Короткострокові кредити банків	254 109	109 139	105 461	58 772	239 000	194 071	193 618
Поточна заборгованість за:							
- довгостроковими зобов'язаннями	0	50 000	25 148	103 309	104 735	104 989	105 136
- за товари, роботи, послуги	2 271	5 017	9 572	6 458	7 271	5 523	8 364
- з бюджетом	0	2 087	114	399	655	75	315
- зі страхування	0	0	25	0	10	0	0
- з оплати праці	0	0	117	0	55	4	0
- розрахунками з учасниками	0	0	0	0	0	0	0
Поточні забезпечення	1 010	1 500	2 145	2 346	3 284	3 639	3 837
Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	46 032	44 258	53 770	60 795	53 038	43 329	45 636
Всього поточні зобов'язання і забезпечення	303 456	212 001	196 352	232 079	408 048	351 630	356 906
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	0	0	0	0	0	0	0
Всього пасивів	803 866	746 936	854 040	912 696	1 014 627	1 011 410	1 050 937

Дані звіту про фінансові результати ТОВ «Фінансова компанія «Центр Фінансових Рішень», тис. грн.

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	3 міс. 2021	6 міс. 2021
Чистий дохід від реалізації продукції	276 661	443 965	462 145	489 623	524 417	128 906	260 366
Собівартість реалізованої продукції	-	-	-225 193	-238 498	-220 999	-45 193	-91 829
Валовий:							
прибуток	276 661	443 965	236 952	251 125	303 418	83 713	168 537
збиток	-	-	-	-	-	-	-
Інші операційні доходи	25 185	120 987	160 694	169 296	227 087	4 727	88 200
Адміністративні витрати	63 745	-142 184	-100 886	-100 536	-100 559	-30 998	-62 560
Витрати на збут	-	-	-	-	-	-	-
Інші операційні витрати	82 642	-272 038	-276 678	-311 341	-413 351	-56 733	-191 431
Фінансові результати від операційної діяльності:							
прибуток	155 459	150 730	20 082	8 544	16 595	709	2 746
збиток	-	-	-	-	-	-	-
Інші фінансові доходи	221	-	-	250	298	30	30
Інші доходи	3 966	-	-	25 487	19 962	-	-
Фінансові витрати	104 542	-124 197	-	-1 337	-1 602	-322	-610
Інші витрати	2 755	-345	-1 050	-23 514	-18 326	-	-
Фінансові результати до оподаткування:							
прибуток	52 349	26 188	19 032	9 430	16 927	417	2 166
збиток	-	-	-	-	-	-	-
Податок на прибуток	-1 574	-4 738	-4 401	-1 695	-3 047	-75	-390
Чистий:							
прибуток	50 755	21 450	14 631	7 735	13 880	342	1 776
збиток	-	-	-	-	-	-	-